

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Hoogwaterbeschermingsprogramma Noordelijke Maasvallei: Dijktraject Arcen

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport

29 februari 2024 / projectnummer: 3295

1 Advies over het MER in het kort

Het Waterschap Limburg gaat het dijktraject Arcen langs de Maas versterken. Daarnaast zijn maatregelen nodig om de waterbergings- en afvoercapaciteit in het rivierbed van de Maas te behouden. Tenslotte worden maatregelen genomen aan de Lingsforterbeek, om de waterkwaliteit te verbeteren en de beeknatuur te herstellen. Voor het besluit hierover is een milieueffectrapport (MER) opgesteld. Dit is gedaan in twee fases. In fase 1 zijn de milieugevolgen van verschillende oplossingen onderzocht. Over het MER fase 1 heeft de Commissie voor de milieueffectrapportage (hierna: 'de Commissie') al een tussentijds advies uitgebracht.¹ In MER fase 2 is het ontwerp nader uitgewerkt en zijn de milieugevolgen daarvan in meer detail onderzocht. De Provincie Limburg heeft de Commissie gevraagd te adviseren over het MER fase 2.

Wat staat in het MER?

De dijkversterking voor het dijktraject Arcen is complex, vooral omdat woningen en andere bebouwing (zoals de Wijmarsche watermolen en de brouwerij van Hertog Jan) dicht langs de Maas liggen. Daarom is op dit relatief korte dijktracé gekozen voor veel verschillende maatwerkoplossingen. Het MER laat per onderdeel van het dijktraject de gekozen oplossing zien en geeft aan welke onderdelen daarvan nog uitgewerkt worden in de vervolgfase. Voor deelgebied Midden zijn twee varianten beschreven, een glazen wand en een zelfsluitende kering.

De effecten van de gekozen oplossingen zijn beoordeeld voor deelgebied Zuid, Midden en Noord. Het MER beschrijft vooral positieve effecten voor waterveiligheid en ruimtelijke kwaliteit. Het beschrijft negatieve effecten voor natuur (bomen en houtopstanden), archeologie, duurzaamheid (gebruik van grondstoffen) en hinder (door bijvoorbeeld geluid, trillingen, verkeer en licht) tijdens de aanleg.

Wat is het advies van de Commissie

Het MER fase 2 is helder geschreven en logisch opgebouwd. De samenvatting geeft een beknopte beschrijving van de aanleiding en doelstellingen, de voorgenomen maatregelen en de effecten daarvan. De uitwerking en onderbouwing hiervan is terug te vinden in het MER hoofdrapport en een groot aantal bijlagerapporten.

Het MER, de bijlagerapporten en het ontwerp-projectplan zijn gedurende een uitgebreid plan- en participatieproces opgesteld. In dit proces zijn verschillende stappen gezet om het dijkontwerp voor de verschillende deeltrajecten te optimaliseren en (negatieve) gevolgen voor omwonenden zoveel mogelijk te voorkomen. Ook na publicatie van het MER en de ontwerpbesluiten loopt dit proces door. Zo heeft de voorlopig geselecteerde aannemerscombinatie inmiddels voorstellen gedaan die tot aanpassingen van ontwerp en uitvoering zullen leiden. Dit heeft tot gevolg dat het MER en de overige stukken waarop de Commissie dit advies baseert een momentopname vormen van het lopende proces.

---

¹ Tussentijds toetsingsadvies over het milieueffectrapport, 18 mei 2020.

Een gevolg hiervan is dat sommige effecten op basis van het MER nog onzeker zijn. In veel gevallen zullen de effecten in de praktijk minder negatief zijn², maar dit geldt niet voor alle effecten. **De Commissie constateert om die reden dat in het MER nog belangrijke informatie ontbreekt. Het aanvullen van die informatie is essentieel om het belang van de leefomgeving volwaardig mee te kunnen wegen bij het besluit over de dijkversterking.** Het gaat om de volgende punten:

- **Overlast door kwel bij hoge waterstanden.** Het MER geeft geen informatie over kwel die kan optreden bij extreem hoogwater. Vanwege de zandige ondergrond kan kwel potentieel tot wateroverlast leiden op plekken waar weinig ruimte is voor waterberging.
- **Effecten op natuur- en watersysteem door aanpassing van de beekmonding.** De oplossing bij de watermolen is complex en wordt nog verder uitgewerkt. De te maken keuzes kunnen de waterverdeling ter plaatse veranderen. Effecten daarvan kunnen doorwerken naar de kasteeltuinen en het stroomgebied als geheel. Nog niet duidelijk is of dit kan leiden tot verdroging van natuurwaarden.
- **Effect stikstofemissies op reeds overbelaste natuur.** Uit het MER blijkt dat in de aanlegfase stikstof neerkomt op daarvoor gevoelige natuur in het Natura 2000-gebied Maasduinen (maximaal 1,73 mol per hectare per jaar). Niet onderbouwd is hoe aantasting van natuurwaarden kan worden voorkomen. Daardoor is niet aangetoond dat het project uitvoerbaar is binnen de kaders van de natuurbeschermingsregelgeving.
- **Opgave voor natuurcompensatie.** Doordat negatieve effecten op het Natuurnetwerk Nederland (NNN) optreden is natuurcompensatie nodig. De omvang daarvan is onvoldoende duidelijk.

De Commissie adviseert de ontbrekende informatie in een aanvulling op het MER op te nemen, en dan pas een besluit te nemen over het project.

Verder merkt de Commissie op dat in het ontwerpproces veel aandacht is uitgegaan naar effecten voor omwonenden. Dit blijkt uit de vele maatwerkoplossingen bij woningen, tuinen, bij Brasserie Alt Arce en de brouwerij van Hertog Jan. Daardoor is op verschillende locaties niet gekozen voor de oplossing die vanuit de doelstellingen van het project het meest logisch lijkt. Ook zijn kansen om bij te dragen aan doelen voor bijvoorbeeld natuur en waterkwaliteit naar verhouding (nog) minder uitgewerkt. In hoofdstuk 2 licht de Commissie haar oordeel toe en geeft ze aandachtspunten voor het vervolgtraject.

---

² Zo laat het MER de oplossing in het deeltraject Midden nog open, maar is in het ontwerp-projectplan voor het grootste deel van dit traject inmiddels gekozen voor een zelfsluitende kering, die minder negatieve effecten heeft dan de variant met glazen wand. Ook lijken de landschappelijke effecten van de keermuur bij het kasteel en de kistdam rond de watermolen op basis van het MER (inclusief de daarin opgenomen illustraties) aanzienlijk negatiever dan op basis van recentere inzichten.

Figuur 1: het nieuwe dijktraject Arcen met dijkvaknummers en indeling in deelgebieden (bron: MER fase 2).

Achtergrond

De dijkverbetering Arcen is onderdeel van het hoogwaterbeschermingsprogramma Noordelijke Maasvallei. Voor de dijkverbetering, systeemmaatregelen en maatregelen voor beekherstel wordt door het Waterschap Limburg een projectplan Waterwet opgesteld.³ Het College van Gedeputeerde Staten (GS) van de Provincie Limburg is het bevoegd gezag voor de goedkeuring van dit projectplan. Voor de goedkeuring van dit besluit is op grond van het Besluit m.e.r. (categorie D3.2, wijziging primaire waterkering) een m.e.r.-beoordeling noodzakelijk. In dit geval is ervoor gekozen direct een project-m.e.r.-procedure te doorlopen.

³ Onder de Omgevingswet wordt het projectplan Waterwet vervangen door het projectbesluit. Voor dit plan en het MER is de wetgeving – onder andere de Waterwet – zoals die gold vóór 1 januari 2024 van toepassing en niet de huidige wetgeving (Omgevingswet). Dit omdat het plan ter inzage is gelegd voordat de Omgevingswet op 1 januari 2024 van kracht werd.

Voor de besluitvorming wordt – zoals voor alle projecten die onderdeel vormen van het hoogwaterbeschermingsprogramma – het MIRT-spelregelkader gevolgd.⁴ De m.e.r.-procedure maakt onderdeel uit van de verkenningsfase en de planuitwerkingsfase. Binnen deze fasen vindt op verschillende momenten besluitvorming plaats. Aan het einde van de verkenningsfase is de keuze voor het Voorkeursalternatief (VKA) bekrachtigd in een Nota VKA, die is vastgesteld door het Algemeen Bestuur van het Waterschap Limburg. Het VKA is in de planuitwerkingsfase verder uitgewerkt.

Waarom een advies?

De onafhankelijke Commissie m.e.r. is bij wet ingesteld en adviseert over de inhoud en de kwaliteit van het MER. Zij stelt voor ieder project een werkgroep samen van onafhankelijke deskundigen. De Commissie schrijft geen milieueffectrapporten, dat doet de initiatiefnemer. Het bevoegd gezag – in dit geval het College van Gedeputeerde Staten van de provincie Limburg – besluit over de goedkeuring van het projectplan Waterwet.

De samenstelling en de werkwijze van de werkgroep van de Commissie en verdere projectgegevens staan in bijlage 1 van dit advies. U vindt de projectstukken die bij het advies zijn gebruikt door nummer 3295 op www.commissiemer.nl in te vullen in het zoekvak.

2 Toelichting op het advies

In dit hoofdstuk licht de Commissie haar beoordeling toe. Aan deze beoordeling koppelt zij adviezen en aanbevelingen. Als deze in een tekstkader staan dan is het uitvoeren ervan volgens de Commissie essentieel voor het volwaardig meewegen van het belang van de leefomgeving bij het besluit over het projectplan. Aanbevelingen die niet in een kader staan zijn bedoeld om de kwaliteit van de besluitvorming – nu en in de toekomst – te verbeteren.

2.1 Ontwerpproces, participatie en doelbereik

MER is een momentopname

Het MER, de bijlagerapporten en het ontwerp-projectplan zijn gedurende een uitgebreid plan- en participatieproces opgesteld. In dit proces zijn verschillende stappen gezet om het dijkontwerp voor de verschillende deeltrajecten te optimaliseren en negatieve gevolgen voor omwonenden zoveel mogelijk te voorkomen. Ook na publicatie van het MER en de ontwerpbesluiten loopt dit proces door. De voorlopig geselecteerde aannemerscombinatie heeft voorstellen gedaan die tot aanpassingen van ontwerp en uitvoering zullen leiden. Daardoor zijn het MER en de overige stukken waarop de Commissie dit advies baseert een momentopname binnen het lopende proces. Een aantal uitgangspunten daarin is inmiddels achterhaald.

---

⁴ MIRT staat voor Meerjarenprogramma Infrastructuur en Transport. Het MIRT bevat plannen en projecten waarin het Rijk samenwerkt met andere (regionale) overheden en partijen. Het MIRT-“spelregelkader” maakt onderscheid in een aantal vaste beslistmomenten: Startbeslissing, Verkenning, Voorkeursbeslissing, Planuitwerking, Projectbeslissing, Realisatiefase en Opleveringsbeslissing.

Over het algemeen heeft voortschrijdend inzicht geleid tot oplossingen met minder negatieve effecten. Zo is in het MER voor de groene dijken in deelgebied Noord en deelgebied Zuid uitgegaan van het toepassen van pipingschermen. Mogelijk worden deze schermen in het definitieve ontwerp vervangen door een grofzandbarrière (GZB)⁵. Deze oplossing scoort positiever op het aspect duurzaamheid, geluid en trillingen. Het doorschuiven van ontwerpkeuzes naar het vervolg leidt echter ook tot onzekerheden in effecten. Vooral rondom de Wijmarsche watermolen zijn deze onzekerheden van belang, omdat deze van invloed kunnen zijn op natuurwaarden (zie paragraaf 2.2 van dit advies).

Maatwerkoplossingen en doelbereik

Het MER maakt duidelijk dat veel aandacht is uitgegaan naar maatwerkoplossingen. Dit is te verklaren door relatief veel bebouwing dicht langs de Maas op dit traject. Het leidt ertoe dat op een relatief kort traject veel verschillende technische oplossingen zijn gekozen. Daarbij speelde de inbreng van bewoners en andere belanghebbenden een belangrijke rol. In het ontwerpproces is daardoor veel aandacht uitgegaan naar beperking van negatieve effecten voor omwonenden. Dit blijkt uit de vele maatwerkoplossingen. Op verschillende locaties is niet gekozen voor een oplossing die vanuit het doelbereik het meest logisch is:

- Het terugleggen van de dijk in deeltraject Noord leidt tot een verwaarloosbare waterstandsverlaging in de Maas. Een dergelijk beperkt effect is normaal gesproken niet bepalend voor de tracékeuze van de waterkering. Maatregelen met een aanzienlijk groter effect op de waterstand zijn in de verkenningsfase vervallen. Het gaat hier bijvoorbeeld om de vergraving van de uiterwaarden of het verder terugleggen van de dijk waardoor de Hertog Jan brouwerij op een eiland komt te staan. De Commissie heeft in een eerder advies over het MER fase 1 aanbevolen deze keuze nader te onderbouwen.⁶ De onderbouwing hiervan is ook in het MER fase 2 summier.
- Brasserie Alt Arce ligt op een locatie dicht langs de Maas, waardoor deze de waterkering kruist. De gekozen oplossing, een glazen wand door het restaurant, is complex. Beheer en onderhoud en toekomstige ingrepen zullen daardoor extra inspanning vereisen.

Verder merkt de Commissie op dat, doordat veel aandacht is uitgegaan naar het beperken van negatieve effecten voor omwonenden, andere thema's (nog) minder zijn uitgewerkt. Een voorbeeld hiervan is de bijdrage die het project kan leveren aan ambities voor natuur en waterkwaliteit. Alleen beekherstelmaatregelen aan de Lingforterbeek maken onderdeel uit van het project. Andere maatregelen die hieraan kunnen bijdragen (kwelgeul Leijgraaf Arcen, vergraving Hertogbroek) worden wel genoemd, maar maken geen onderdeel uit van het voornemen. Zie verder paragraaf 2.2 van dit advies.

Kwelbezwaar

Uit een bijlage bij het MER⁷ blijkt dat de waterbergingscapaciteit achter de waterkering in het dorp Arcen zeer beperkt is. Daardoor is er bij hoogwater snel kans op wateroverlast. Om die reden is in het ontwerp gekozen voor een beperkt overslagdebiet⁸. Het MER maakt niet duidelijk hoe groot bij hoog water de watertoevoer is door kwel vanuit de ondergrond. In het MER (effectnota water) zijn wel de effecten bij een gemiddeld hoogste grondwaterstand

---

⁵ Dit blijkt uit de toelichting van het Waterschap die de Commissie heeft gekregen tijdens een bezoek aan het projectgebied op 10 januari 2024.

⁶ [Tussentijds advies](#) over het MER fase 1, 18 mei 2020.

⁷ Technische uitgangspuntennota en faalkansanalyse Arcen, 30 juni 2022.

⁸ Overslagdebiet: de hoeveelheid water die over de dijk heen slaat. Het ontwerp van de waterkering is zodanig gekozen dat er bij hoog water weinig water over de dijk heen zal komen.

beoordeeld, maar niet de effecten bij extreem hoogwater. De Commissie wijst erop dat de hoeveelheid kwelwater significant kan zijn gelet op de zandige bodemopbouw. Daarom is het geven van meer inzicht in het kwelbezwaar nodig.

De Commissie adviseert om in een aanvulling op het MER een berekening op te nemen van de kwel die kan optreden bij extreem hoogwater. Als daaruit blijkt dat het kwelbezwaar in Arcen toeneemt, geef dan aan met welke maatregelen dit effect voorkomen of beperkt kan worden.

2.2 Natuur

De effecten op natuur zijn in het MER beknopt in beeld gebracht. Omdat significante effecten op het Natura 2000-gebied Maasduinen niet op voorhand uitgesloten kunnen worden is een Passende beoordeling noodzakelijk. In het MER is verwezen naar de Passende beoordeling, die op het moment van terinzagelegging nog niet beschikbaar was. De Passende beoordeling is naderhand wel beschikbaar gesteld en zal alsnog ter inzage worden gelegd ten behoeve van de vergunningverlening voor de Wet natuurbescherming.⁹

Verdroging

Uit de Passende beoordeling blijkt dat één van de knelpunten in de huidige situatie verdroging van het habitattype Vochtige alluviale bossen is. Voor dit type is herstel van de hydrologie van belang. Dit geldt ook voor enkele andere habitattypen. Het ontwerp van de maatregelen bij de watermolen is complex en wordt nog verder uitgewerkt. De keuzes die daarbij nog gemaakt zullen worden zijn essentieel voor de waterverdeling. Dit geldt ook voor de waterhuishouding van meer bovenstrooms gelegen delen, zoals de grachten van de kasteeltuin. Extra wateraanvoer vanuit het grondwater aldaar kan weer effecten hebben op de grondwatersituatie in een groter deel van het Natura 2000-gebied. Op grond van de informatie uit het MER en de Passende beoordeling kan nog niet worden uitgesloten dat dit leidt tot verdroging van natuurwaarden en daardoor tot effecten op het Natura 2000-gebied Maasduinen.¹⁰

De Commissie adviseert om in een aanvulling op het MER gedetailleerder in te gaan op het ontwerp van de maatregelen rondom de watermolen en het daarmee beoogde doelbereik. Geef aan welke gevolgen dit ontwerp heeft voor de waterhuishouding, ook die van de kasteeltuinen. Ga na in hoeverre dit kan leiden tot verdroging van gevoelige habitats in het Natura 2000-gebied, waaronder de vochtige alluviale bossen dicht bij de watermolen. Geef vervolgens aan hoe aantasting van de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied kan worden uitgesloten.

Stikstofdepositie

Uit de Passende beoordeling blijkt dat – ondanks gerichte maatregelen om de uitstoot van stikstof te beperken – een tijdelijke toename van stikstofdepositie op het Natura 2000-gebied Maasduinen wordt verwacht van maximaal 1,73 mol/ha/jaar (habittatype vochtige

⁹ Passende beoordeling Natura 2000 Hoogwaterbeschermingsprogramma Noordelijke Maasvallei/dijkkring Arcen, 24 november 2023

¹⁰ Zie ook de zienswijze van het Limburgs Landschap. Daarin worden onder andere zorgen geuit over de gevolgen van de waterhuishouding en daaruit volgende verdroging van natuurwaarden. Ook het effect van een diepe insnijding van de beek op het gebouw van de Wijmarsche watermolen wordt als onzekerheid genoemd.

alluviale bossen). Gesteld wordt dat negatieve effecten op het betreffende habitatype uitgesloten kunnen worden.

De Commissie deelt deze conclusie niet, temeer omdat de toename plaatsvindt in habitats die al decennialang overbelast zijn en waarin de noodzakelijke stikstofreductie- en herstelmaatregelen vooralsnog achterblijven. De stikstofberekening is gebaseerd op aannamen over de inzet van elektrisch materieel door de aannemer en over het tijdelijk onbemest laten van landbouwgrond, waardoor daar minder ammoniak vrijkomt. De Commissie merkt op dat de uitgangspunten van de berekening kunnen worden bijgesteld na gunning van het project. In het verlengde daarvan kan worden nagegaan welke maatregelen (zoals reductie van bemesting) voorkómen dat gevoelige habitats extra belast worden. Een verder uitgewerkte natuurcompensatie kan hierbij behulpzaam zijn (zie volgende subparagraaf).

De Commissie adviseert om in een aanvulling op het MER te onderbouwen hoe aantasting van de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied door stikstofdepositie kan worden uitgesloten.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Het MER gaat verder in op de effecten op het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Voor de dijkversterking moet een kleine hectare aan bos worden gekapt. Dit bos maakt onderdeel uit van het NNN. De effecten daarvan worden in het MER als beperkt beoordeeld omdat het vooral om dood hout zou gaan. Hetzelfde geldt in grote lijnen voor de vergraving van een kleine 3 hectare aan kruiden- en faunarijk grasland. Hiervan wordt gesteld dat dit 'in potentie hersteld kan worden'. De Commissie vindt dit geen goede argumenten om de effecten als beperkt te kwalificeren. De primaire effecten van ruimtebeslag/vergraving zijn wel kwantitatief en daarmee goed beschreven.

De duiding in het kader van het compensatiebeleid en de compensatieopgave schiet volgens de Commissie tekort. Dat er geen natuuraantasting optreedt als de vergraven ruimte na jaren weer beschikbaar komt, is onjuist. De gepresenteerde tabel met de vervangbaarheid van de aangetaste natuurbeheertypen (tabel 2 van paragraaf 7.4.3) is niet uitgelegd en lijkt niet te zijn toegepast. De compensatie van de natuuraantasting in het NNN is in het MER en de bijlagen daarvan nog niet uitgewerkt. Het MER stelt dat in goed overleg wordt nagegaan "of de compensatieopgave fysiek daadwerkelijk direct kan worden uitgevoerd". Gezien het voorgaande is de opgave echter nog onvoldoende duidelijk.

De Commissie adviseert om in een aanvulling op het MER de compensatieopgave voor aantasting van het NNN te onderbouwen.

Het MER geeft verder aan dat ook naar financiële compensatie kan worden gekeken, dat wil zeggen extra financiële middelen om elders of op termijn natuur te realiseren. De Commissie wijst erop dat financiële compensatie waarschijnlijk niet of nauwelijks meerwaarde voor natuur zal opleveren. In de praktijk is vooral de beschikbare ruimte voor natuur beperkend voor de voortgang in het realiseren van het NNN en bijvoorbeeld ook de bossenstrategie. Belangrijker nog is dat ook het compensatiebeleid (en de ecologische wetmatigheden zelf) vragen om compensatie die is geregeld op het moment dat de aantasting plaats vindt. Een (ruimhartig) uitgewerkt en tijdig gerealiseerd compensatieplan biedt bovendien een kans op

vermindering van bemesting, wat mogelijk ruimte kan scheppen voor de extra stikstofemissies in de aanlegfase (zie vorige subparagraaf).

2.3 Landschap, ruimtelijke kwaliteit

Het MER laat een forse ruimtelijke opgave zien met een reeks van verschillende maatregelen. De maatregelen integreren meerdere functies, en passen over het algemeen bij de ambitie van het waterschap van een integraal ontwerpproces waarin op een overtuigende wijze techniek en ruimtelijke kwaliteit zijn ingepast in het bestaande landschap. De Commissie heeft waardering voor de wijze waarop de meekoppelkansen (zoals de inrichting van het Schanstorenplein) zijn meegenomen.

De Commissie plaatst de volgende kanttekeningen bij de effectbeschrijving voor ruimtelijke kwaliteit:

- De visualisaties 4-17 (pagina 53 van het MER) en 4-20 (pagina 91) van respectievelijk de coupure van de Schans en het aanzicht van de kistdam bij de Wijmarsche Watermolen kunnen aanleiding geven voor zorgen, die waarschijnlijk niet terecht zijn. Zij doen geen recht aan de zorgvuldige aanpak van het ruimtelijke ontwerp. De Commissie beveelt aan om voor verdere besluitvorming en het informeren van omwonenden beeldmateriaal uit het Esthetisch Programma van Eisen of het Inrichtingsplan te gebruiken.
- In deelgebied Noord maakt het toekomstige dijktracé een aantal haakse knikken rondom de Hertog Jan brouwerij. De Commissie kan de pragmatische overwegingen om de bebouwing binnendijks te houden volgen, maar vanuit landschappelijk oogpunt doet het tracé geforceerd aan.
- In de scoretabellen laten de effecten vaak een neutraal beeld zien. Verschillende onderdelen die onder een bepaald criterium vallen worden bij elkaar opgeteld.¹¹ Daardoor worden positieve en negatieve effecten en eventuele dilemma's daarbij niet direct zichtbaar. De toelichting in de tekst geeft deze nuancering beter weer. De tabellen moeten daarom nadrukkelijk in combinatie met de toelichting worden gelezen.
- Het gebruik van de leidende principes¹² als toetsingscriterium is niet altijd overtuigend. Zo is 'welkom op de dijk' vooral een toetsingscriterium voor recreatief medegebruik. Gebruik van de term 'meekoppelkansen' (pagina 86) kan ook verwarrend werken, omdat het daar niet gaat over meekoppelkansen in het algemeen maar om zeven specifiek benoemde meekoppelkansen (paragraaf 2.5 van het MER).

De Commissie beveelt aan om bij de besluitvorming en verdere uitwerking rekening te houden met deze kanttekeningen.

---

¹¹ Een voorbeeld is het negatieve effect van de dijk langs de Schans en de kistdam bij de Wijmarsche Watermolen die worden gecompenseerd door verwijderen van huidige waterkering in Barbara's Weerd, het terugbrengen oorspronkelijk reliëf van de beek en aanleggen van vispassage.

¹² Zie de nota Ruimtelijke Kwaliteit Noordelijke Maasvallei – Visie en Leidende Principes (april 2019)

2.4 Duurzaamheid

In het MER is weinig aandacht besteed aan circulair en duurzaam materiaalgebruik. Zo is nog onduidelijk hoe coupures¹³ worden opgebouwd en uit welk materiaal de muur rond de kasteeltuinen zal bestaan. Het is daardoor niet duidelijk waarom op deeltraject Zuid een positieve score wordt toegekend aan het criterium duurzaamheid (gebruik primaire grondstoffen). De Commissie beveelt aan om bij de verdere uitwerking van het ontwerp aan te geven welke keuzes vanuit het oogpunt van circulair en duurzaam materiaalgebruik worden gemaakt.

---

¹³ Een coupure is een opening in de waterkering, die bij hoogwater kan worden afgesloten, bijvoorbeeld met schotbalken.

BIJLAGE 1: Projectgegevens toetsing

Toetsing door de Commissie

De Commissie bestaat uit een werkgroep van deskundigen. Deze werkgroep beoordeelt of het MER de benodigde milieu-informatie bevat en of deze juist is. Als er informatie ontbreekt of onjuist is, beoordeelt de Commissie of zij die essentieel vindt. Dat is het geval als aanvullende informatie in haar ogen kan leiden tot andere afwegingen. Dan adviseert de Commissie de ontbrekende of gecorrigeerde informatie alsnog beschikbaar te stellen, voordat het besluit wordt genomen. Om zich goed op de hoogte te stellen van de situatie heeft de werkgroep het gebied bezocht waar milieugevolgen kunnen optreden. Meer informatie over de [Commissie](#) en over haar [werkwijze](#) vindt u op onze website.

Samenstelling van de werkgroep

Bij dit project bestaat de werkgroep uit:

ir. Casper van der Giessen

drs. Pieter Jongejans (secretaris)

drs. Allard van Leerdam

ir. Berdie Olthof

Marja van der Tas (voorzitter)

Besluit waarvoor dit milieueffectrapport is opgesteld

Goedkeuring van het projectplan Waterwet.

Waarom wordt hiervoor een milieueffectrapport opgesteld?

Voor projecten die grote milieugevolgen kunnen hebben, kan in Nederland een milieueffectrapport (MER) vereist zijn. Dit project valt onder de regelgeving van voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet (1 januari 2024). Voor deze procedure volgt daarom nog uit [onderdelen C en D van de bijlage bij het voormalige Besluit milieueffectrapportage](#) dat een MER vereist is. Het gaat in dit geval om categorie D3.2 (wijziging van een primaire waterkering). Daarom is een project-MER opgesteld.

Bevoegd gezag besluit

Gedeputeerde Staten van de provincie Limburg.

Initiatiefnemer besluit

Waterschap Limburg.

Heeft de Commissie ook zienswijzen en adviezen bij haar advies betrokken?

De Commissie heeft alle zienswijzen en adviezen gelezen die het bevoegd gezag tot en met 25 januari 2024 heeft toegestuurd. Ze heeft ze in haar advies verwerkt, voor zover relevant voor het MER.

Waar vind ik de stukken die de Commissie heeft beoordeeld?

U vindt de projectstukken die bij het advies zijn gebruikt, door op www.commissierner.nl projectnummer [3295](#) in te vullen in het zoekvak.

Commissie voor de milieueffectrapportage
A. v. Schendelstraat 760
3511 MK Utrecht

t 030-2347666
e mer@eia.nl
w commissiemer.nl

